

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL IKIPROFESINIO MOKYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2007 m. rugsėjo 17 d. Nr. ISAK-1841
Vilnius

Įgyvendindama Jaunimo mokyklų koncepcijos įgyvendinimo veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. ISAK-1388 (Žin., 2006, Nr. 7-263), 1.7 punktą, atsižvelgdama į 2007–2008 mokslo metų bendruosius ugdymo planus, patvirtintus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. ISAK-604 (Žin., 2007, Nr. 44-1691),
t v i r t i n u Ikiprofesinio mokymo tvarkos aprašą (pridedama).

Švietimo ir mokslo ministrė

Roma Žakaitienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo
ir mokslo ministro
2007 m. rugsėjo 17 d. įsakymu
Nr. ISAK-1841

IKIPROFESINIO MOKYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Iki profesinio mokymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato iki profesinio mokymo tikslus, uždavinius, iki profesinio mokymo organizavimą, programų rengimą, reikalavimus mokymo(si) aplinkai.

2. Iki profesinis mokymas yra jaunimo mokyklų (toliau – mokykla) privalomojo ugdymo turinio dalis. Tai ugdomoji praktinė veikla, padedanti mokiniui susigrąžinti mokymosi motyvaciją, perprasti darbo reikšmę, susipažinti su esamomis profesijomis, ugdati bendrąsias kompetencijas ir suteikianti žinių, kaip įgyti profesiją.

3. Baigusiems iki profesinio mokymo programą (toliau – programa) mokiniams kvalifikacija nesuteikiama. Iki profesinio mokymo programa derinama su pirminio profesinio rengimo programa ar jos moduliais.

4. Iki profesinio mokymo turinys, siekiant išlaikyti mokymosi tęstinumą, siejamas su regione esančių profesinių mokyklų siūlomomis programomis..

5. Aprašas parengtas vadovaujantis Jaunimo mokyklų koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. ISAK-2549 (Žin., 2006, Nr. 7-263), 2007–2008 mokslo metų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. ISAK-604 (Žin., 2007, Nr. 44-1691).

6. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853) bei Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme (Žin., 1997, Nr. 98-2478; 2007, Nr. 43-1627) vartojamas sąvokas.

II. IKIPROFESINIO MOKYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI

7. Tikslai – sudaryti mokiniams galimybes susipažinti su įvairiomis profesijomis, padėti suprasti darbo reikšmę, ugdyti darbinės veiklos įgūdžius.

8. Įgyvendinant tikslus, siekiama:

8.1. stiprinti mokymosi motyvaciją;

8.2. ugdyti gebėjimus planuoti profesinę karjerą;

8.3. ugdyti kompetencijas, reikalingas žmogaus būsimai profesinei veiklai ir savarankiškam gyvenimui.

III. IKIPROFESINIO MOKYMO ORGANIZAVIMAS IR MOKYMO(SI) APLINKA

9. Iki profesinis mokymas vykdomas mokyklų 8–10 klasėse pagal mokyklos parengtas programas, kurias gali rinktis ir kitose mokyklos klasėse besimokantys mokiniai, jei jiems yra sukakę 14 metų.

10. Įrengiant kabinetus ir mokinių darbo vietas vadovaujamosi Lietuvos Higienos norma HN 21:2005 „Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. V-476 ((Žin., 2005, Nr. 76-2770) ir švietimo ir mokslo ministro tvirtinamais Švietimo aprūpinimo standartais.

11. Mokykla pirmaisiais ikiprofesinio mokymosi metais mokiniams siūlo ne mažiau kaip tris programas. Programos siejamos su regiono profesinių mokymo įstaigų profesinio mokymo programomis, numatomas jų tęstinumas. Ikiprofesinio mokymo programų pasiūlos įvairovė orientuojama į mokinių poreikius bei regiono tradicijas, steigėjo ir mokyklos galimybes.

12. Ikiprofesinį mokymą sudaro teorinis ir praktinis mokymas.

13. Praktinis mokymas, jei mokykla yra sudariusi sutartį, gali būti organizuojamas jaunimo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje, kitoje institucijoje, teisės aktų nustatyta tvarka turinčioje licenciją vykdyti profesinio mokymo programas.

14. Praktiniam mokymui laikantis saugos reikalavimų gali būti sudaromos mobiliosios grupės. Mobiliąją grupę sudaro ne mažiau kaip 5 mokiniai.

15. Mokyti pagal ikiprofesinio mokymo programas gali asmuo, baigęs technologijų studijų programą ir turintis mokytojo kvalifikaciją, arba profesijos mokytojas.

16. Ikiprofesinis mokymas organizuojamas mokyklos nustatyta tvarka: vieną dieną per savaitę (trys ar keturios pamokos), po dvi pamokas dvi dienas per savaitę ar kitaip (viena pilna diena per dvi savaites).

17. Mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant į padarytą pažangą ir realius pasiekimus.

IV. IKIPROFESINIO MOKYMO PROGRAMOS RENGIMAS

18. Programą rengia direktoriaus įsakymu sudaryta grupė, tvirtina mokyklos direktorius.

19. Programos rengiamos pagal Lietuvos Respublikos profesijų klasifikatoriaus nuostatus patvirtintus Statistikos departamento prie LRV generalinio direktoriaus 1999 04 15 įsakymu Nr.37 (Žin., 2001, Nr. 21-708).

20. Programos tikslas – sudaryti galimybes įgyti kompetencijų, reikalingų mokinio pasirinktai profesinei veiklai, ir stiprinti mokymosi motyvaciją.

21. Programa sudaroma taip, kad 20% pamokų laiko būtų skiriama teorijai, likusi dalis – praktiniam mokymui. Programa orientuota į bendrųjų ir profesinių kompetencijų ugdymą. Programą sudaro ne mažiau kaip 3 moduliai, skirti trejiems mokymosi metams. Jie gali būti tęstiniai arba visai savarankiški.

22. Ikiprofesinio mokymo programos apimtis – 400 val. Rekomenduojama 8-ojoje klasėje ikiprofesiniam mokymui skirti 3 pamokas per savaitę, 9–10 klasėse – po 4 pamokas per savaitę. Mokinys, pasirinkęs mokyklos siūlomą programą, gali ją keisti iki pirmųjų mokymosi metų pirmo pusmečio pabaigos.

23. Programos struktūra:

23.1. Ikiprofesinio mokymo programa pradedama 17 val. integruotu technologijų kursu, kuris skiriamas mokiniams supažindinti su Lietuvos ūkio šakomis ir įvairiomis profesijomis.

23.2. Įvadas. Jame nurodoma, kurio koncentro ar kurios klasės mokiniams, kuriam profesinės veiklos posričiui skiriama ši programa.

23.3. Tikslai. Programoje numatomi bendrieji tikslai, orientuoti į asmens bendrųjų ir profesinių kompetencijų (t. y. žinių, gebėjimų, vertybinių nuostatų) ugdymą, bei specialieji tos programos siekiai.

23.4. Uždaviniai. Uždaviniuose numatomi žingsniai, veiksmai, priemonės bendriesiems ir specialiesiems programos tikslams pasiekti.

23.5. Didaktinės nuostatos. Didaktinėse nuostatose aptariama: programos tikslams įgyvendinti numatytos ugdymo strategijos, mokymo ir mokymosi metodai, formos, mokymosi

aplinkai sukurti atrinktų mokymo priemonių naudojimo ir informacinių komunikacinių technologijų taikymo būdai.

23.6. Turinys. Programos turinyje pateikiama tematika. Programos turinys gali būti įvairiai detalizuotas: suskirstytas į sritis, skyrius, poskyrius, temas ir kt. Aprašomos ugdytinių žinios, gebėjimai ir vertybinės nuostatos, numatomos mokinių veiklos sritys: projektavimas, informacijos rinkimas, susipažinimas su medžiagomis, technologiniai procesai ir jų rezultatai.

23.7. Siektini rezultatai. Šioje dalyje aprašoma, kokias kompetencijas turėtų įgyti programą baigę mokiniai.

23.8. Mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimas. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo dalyje aptariami bendrieji mokymosi rezultatų vertinimo ir įsivertinimo principai, išskiriama, kaip bus vertinama mokymosi pažanga ikiprofesinio mokymo metu, taikant formuojamojo vertinimo būdus, koks bus apibendrinamasis mokymosi pasiekimų vertinimas baigus programą (testas, projektas, kūrybinis darbas ir kt.) ar jos dalį.

23.9. Pagrindinės ir papildomosios mokymo(si) priemonės ir / ar kita didaktinė medžiaga. Šioje dalyje fiksuojamos mokymo ir mokymosi priemonės, kurios bus reikalingos ikiprofesinio mokymo procesui.

24. Į programą integruojamas ir kitų mokomųjų dalykų turinys, jei yra galimybė dalyko mokymo turinį susieti su praktine mokinių veikla.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Aprašu vadovaujasi visos mokyklos. Ikiprofesinio mokymo kryptis ir programos apimtis įrašoma į pagrindinio išsilavinimo pažymėjimą. Mokiniai prašant, mokykla, gali išduoti laisvos formos pažymą, kurioje nurodomos, mokinio įgytos profesinės kompetencijos.
